

Techno...logisch, toch?

Het succesvol inzetten van technologie door de ogen van mensen met een verstandelijke beperking.

Resultaten uitvraag onder mensen met een licht verstandelijke beperking.
(oktober 2023)

Vragenlijst Techno...logisch toch?

Wat doe jij met technologische hulpmiddelen?

Inleiding

Mensen maken in hun leven steeds meer gebruik van technologische hulpmiddelen. Denk bijvoorbeeld aan robots of apps.

Ook in de zorg voor mensen met een beperking komen steeds meer van deze hulpmiddelen. Ze zijn bedoeld om het leven makkelijker te maken.

Of om ervoor te zorgen dat je minder zorg en ondersteuning van zorgverleners nodig hebt.

We hebben een vragenlijst uitgezet onder de achterban van de LFB.

We hebben het volgende gevraagd aan de mensen:

Wij willen graag weten welke technologische hulpmiddelen jij gebruikt.

Dat gaat om hulpmiddelen die ervoor zorgen dat jij je eigen leven kunt leiden.

We horen ook graag hoe jij door deze hulpmiddelen meer eigen regie hebt over jouw leven.

De resultaten uit de vragenlijst, gebruiken wij om een lesprogramma te maken voor (toekomstige) zorgprofessionals. Ervaringsdeskundigen vertellen in het lesprogramma zelf hoe technologische hulpmiddelen hen helpen in het leven. En dat andere mensen met een beperking met deze hulpmiddelen ook meer eigen regie kunnen krijgen over hun leven.

Aanpak

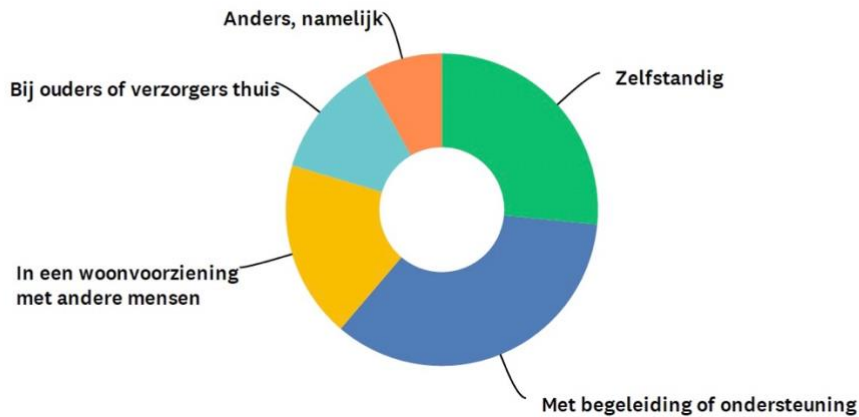
- We hebben samen met ervaringsdeskundigen van de LFB een vragenlijst over technologische hulpmiddelen opgesteld (zie de vragenlijst in de bijlage).
- De vragenlijst hebben we vervolgens uitgewerkt in SurveyMonkey.
- We hebben de vragenlijst via de mail direct gestuurd aan ervaringsdeskundige medewerkers van de LFB.
- We hebben de coaches van de LFB STERKplaatsen gevraagd ook een gezamenlijk gesprek te hebben met de ervaringsdeskundige medewerkers over dit onderwerp en het invullen van de vragenlijst.
- En we hebben de vragenlijst via een bericht op de website van de LFB gezet (<https://lfb.nu/vragenlijst-techno-logisch-toch/>).

Resultaten

Algemeen

De vragenlijst is door 49 mensen ingevuld.

De woonsituatie van deze mensen is als volgt:

ANTWOORDKEUZEN	REACTIES	
Zelfstandig	26.53%	13
Met begeleiding of ondersteuning	34.69%	17
In een woonvoorziening met andere mensen	18.37%	9
Bij ouders of verzorgers thuis	12.24%	6
Anders, namelijk	8.16%	4
TOTAAL		49

Filmpjes

We hebben gevraagd aan de mensen of we ze zouden mogen bellen of mailen voor meer informatie: 30 mensen hebben daar ja op gezegd.

We hebben dit gevraagd omdat we ook mensen wilden werven die iets zouden kunnen vertellen over hun technologische hulpmiddel in een filmpje.

We hebben 6 mensen uitgekozen:

1. ... – spraakcomputer/toetsenbord.
2. ... – Google Home en Google Voice Assistant.
3. ... – gehoorapparaat met meer mogelijkheden (bellen enz.)
4. ... over apps op mobiel voor meer zelfstandig in het dagelijks leven.
... – hulpmiddelen die hij gebruikt in verband met zijn slechtziendheid om deze apps te kunnen lezen/gebruiken.
5. ... – Phi robot, somnox, digi contact

De vragen

4. Waar gebruik jij je computer, tablet, mobiel allemaal voor?

Sociale media Whatsapp, Facebook, Instagram): 13
Dingen uitzoeken via internet: 11
Mails lezen/verzenden: 11
Films en series kijken/tv kijken: 10
Spelletjes doen/gamen: 10
Internetbankieren/betalen: 8
(Beeld)bellen: 8
Voor apps om in contact te blijven met mensen, begeleiding, instanties: 6
YouTube-filmpjes kijken: 6
Muziek luisteren: 6
Online winkelen/dingen bestellen: 6
Voor (bijna) alles: 4
Foto's en filmpjes maken en bewerken (vloggen): 3
Google agenda: 3
Afspraken maken: 2
Nieuws/krant lezen: 2
Lezen/boek luisteren/podcast: 2
Google takenlijst: 2
Lampen bedienen: 2
OV-reis plannen: 2

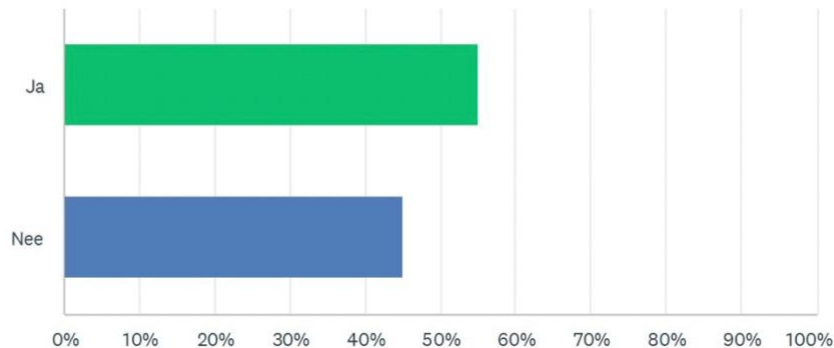
Filmpjes van familie kijken
Muziek componeren
Leren: autotheorie/Engels
Alarm (melding wanneer medicijnen innemen)
DigiD
Audiodescriptie boodschappen
Presentatie maken/gastlessen voorbereiden
Vergaderen via Teams
Opmaakprogramma (Canva, webdesign)
Websitebeheer
Office 365
Navigatie (naar de weg zoeken)
Taxiritten plannen

“Telefoon gebruik ik puur voor sms en bellen, voor de rest leg ik hem weg en zet ik hem op vliegtuigstand. De straling is niet goed voor een mens. Ik had vroeger een smartphone maar die heb ik het liefst niet meer. De computer gebruik ik verder veel. Wij hebben geen tv thuis en kijken dus tv met een computer. Verder speel ik veel spelletjes op de computer en gebruik ik de computer voor informatiewinning en research. Ook het sociale leven speelt zich soms af bij de computer, via een game programma heb ik mensen zitten waar ik samen mee heb gegamed en op school heb gezeten bijvoorbeeld. Verder heb ik geen tablet en gebruik ik amper technologie nog ergens voor anders behalve een koffiegrinder bijvoorbeeld.”

5. Welke apps gebruik jij op jouw computer of mobiel? (Pak je mobiel of computer erbij om te kijken.)

WhatsApp: 34	Tinder	Hogendoor-app
Instagram: 20	Badoo	Ommetje
Facebook: 23		Klompennaden
Spotify: 10	Wordfeud: 2	Be Welcome
TikTok: 8	Pokemon	Reddit
Snapchat: 4	Steam (game): 2	Burgernet
Messenger: 3	Blizzard	Companion
	Roblox/Dev Forum: 2	(gehoorapparaat)
YouTube: 9	Discord (contact): 3	112NL
X (Twitter): 3	Geocaching	Too good to go
LinkedIn	OSM (voetbal)	(voedselverspilling)
Weer: 2	Spin the wheel	Daly Dozen (gezond eten):
	Ajax-app	MC Donalds
NPO 3 FM	Voetbalnieuws	Boodschappenlijst
QMusic	VI	KNLT
	Teken-app	VraagApp
Storytel: 2	Playstore	
Podcast: 2	Pinterest	QR Fit
Passendlezen-app	Picsart	Stappenteller-app: 2
Grammatica app		Sportschool-app
	JuasApp	Fietsroues
Nu.nl: 2	(telefoongruppen)	Wandelroutes
Algemeen Dagblad: 3	9GAG	Stofzuiger-app
Omroep Gelderland		
NOS	Disney+: 2	Google Home
	HBO Max	Google: 9
Bank: 11	Paté thuis: 2	Mailprogramma: 10
Tikkie: 2	ViaPlay	Signal
DigiD: 2	Netflix: 2	
MedGemak (huisarts)	Videoland	Agenda: 5
Zilveren kruis	Amazon	Wekker: 2
Zorgpas	NLZiet	Facetime
Earcatch Audiodescriptie-app	KPN tv	Foto/camera-app: 3
PostNL	NPO Start	Notities: 2
	MijnKPN: 2	Herinneringen
		Klok
Thuisbezorgd	9292: 3	Outlook: 8
Bol.com: 3	NS: 2	Google maps: 2
Jumbo extra: 5	Ovinfo: 2	Google foto's: 2
Lidl: 4	Glimble	Office: 6
AH: 2	Arriva: 2	Teams: 3
Picnic	NS Reisplanner	Zoom: 3
	Air BNB	Skype: 2
	Routeplanner	

6. Maak jij gebruik van technologische hulpmiddelen in huis? (Bijvoorbeeld apps die je helpen bij het open en dicht doen van gordijnen, of het bedienen van licht, muziek of apparatuur? Of een robot die dingen voor jou kan doen?)

ANTWOORDKEUZEN	REACTIES	
Ja	55.10%	27
Nee	44.90%	22
TOTAAL		49

Muziek: 2

Elektrische rolstoel (in maatschappij): 2

Hey Google (zelfstandigheid)

Hey Google – zet een wekker

Google nest speaker: 3

Google Home: 3

Google Voice Assistant

Lichten aan/uit app: 3

Philips Hue systeem voor bedienen lampen: 2

Tillift (anders niet uit bed)

App voor bedienen gehoorapparaat

TV bedienen via een app

Chrome cast

Somnox (slapen)

Digi Contact (beeldbellen)

Aangepaste computer

Voorleesknoop op mobiel

Robot stofzuiger Jannie

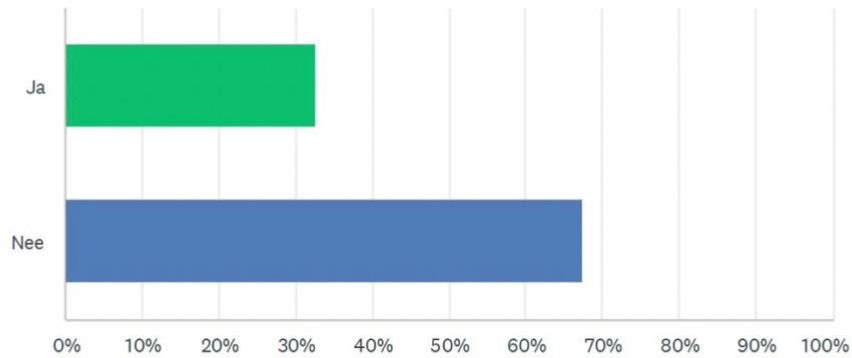
Automatische deuropener

Zonnescherm

Infinity spraakcomputer, waarmee ook computer en tv bedienen

Phi de robot

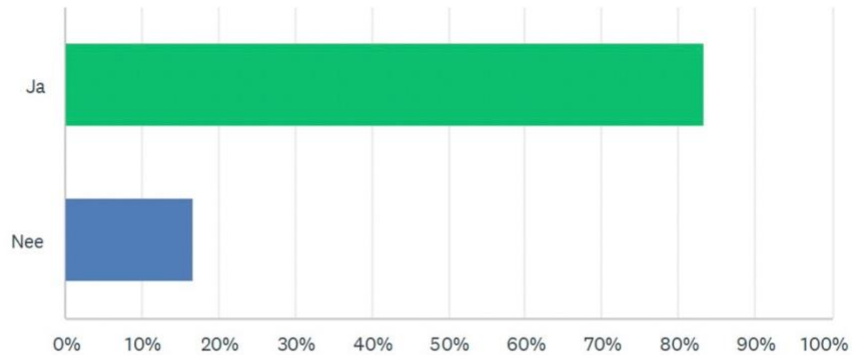
7. Heeft een technologisch hulpmiddel jou geholpen om meer zelfstandig te zijn thuis?

ANTWOORDKEUZEN	REACTIES	
Ja	32.65%	16
Nee	67.35%	33
TOTAAL		49

- Als ik dat niet had, dan was ik niet zo'n zelfstandig mens geweest en meer gehandicapt geweest.
- Zo kan ik het zelf doen, in plaats van overal iemand voor te vragen.
- Ik gebruik de internetbrowser veel om zoveel als mogelijk zelfstandig dingen te kunnen doen in huis.
- Je kunt google vragen welke groente hoelang gekookt moet worden.
- Hey google hoelang moet ik eieren koken.
- Google Home maakt me wakker terwijl eerst papa me waker maakte.
- De Google mini smart speaker kan bijvoorbeeld licht aan en uit maken dat gebruik ik veel!
- Zo kan ik zelfstandig bijvoorbeeld mijn lichten, Spotify, televisie en dergelijke aan- en uitdoen.
- Ik kan mijn lampen ook als ik nog onderweg ben alvast aan of juist aan zetten.
- Ik hoef nu niet meer de deur omhoog te tillen en de sleutel om te draaien.

**8. Maak jij gebruik van technologische hulpmiddelen voor je werk of dagbesteding?
(Bijvoorbeeld een computer, laptop of mobiel. Of een spraakcomputer, andere hulpmiddelen om met de computer om te kunnen gaan?)**

ANTWOORDKEUZEN	REACTIES	
Ja	83.33%	40
Nee	16.67%	8
TOTAAL		48

Computer: 9

Aangepaste computer:

Laptop: 22

Laptop met NVDA spraaksoftware en brailleleesregel

Tablet:

Telefoon: 6

Mobiel: 11

IPhone

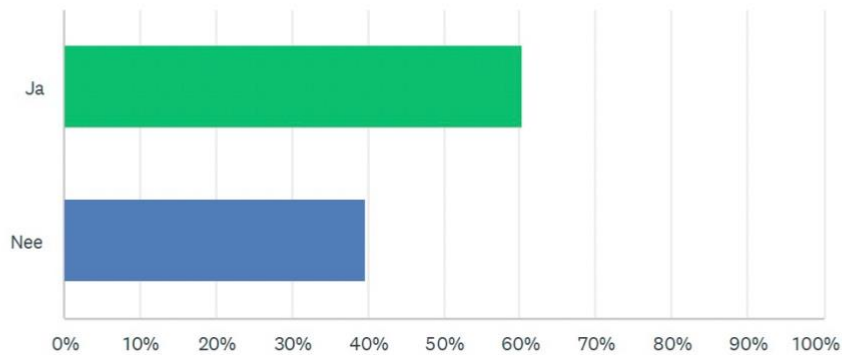
Kassa:

Gehoorapparaat

Spraakcomputer + verbindingkastje om op vaste computer te werken

2FA-2-weg verificatie voor telefoon op het werk

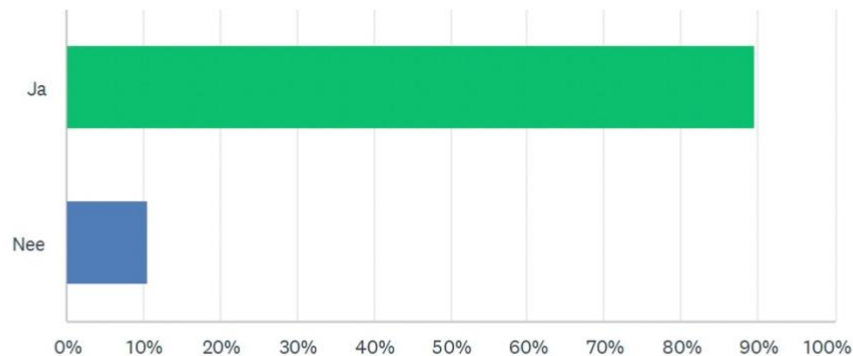
9. Heeft een technologisch hulpmiddel jou geholpen om meer zelfstandig te zijn in je werk?

ANTWOORDKEUZEN	REACTIES	
Ja	60.42%	29
Nee	39.58%	19
TOTAAL		48

- Contacten met collega's (want ik kan niet gewoon schrijven): 2
- Omdat ik goed met een computer kan werken.
- Door het gebruik van mijn laptop of pc kan ik zelfstandig werken en heb ik geen begeleiding nodig: 8
- Door mijn aangepaste laptop.
- In mijn mobiel oen laptop kan ik afspraken maken in de agenda.
- Ik kan zelf leren muziek componeren of video's monteren op mijn laptop/PC.
- Ik kan zelfstandig werken, zelf e-mails lezen en beantwoorden.
- Bestellingen doen via de computer, je hoeft dan niet te bellen.
- Ik kan door mijn spraakcomputer zelf met een computer werken, en ik kan ook presentaties geven.

10. Gebruik jij technologische hulpmiddelen om in contact te komen en blijven met andere mensen? (Bijvoorbeeld internet, app, mail of een beeldtelefoon. Om mensen te ontmoeten of afspraken te maken. Of om vervoer te regelen om bij iemand te komen.)

ANTWOORDKEUZEN	REACTIES	
Ja	89.58%	43
Nee	10.42%	5
TOTAAL		48

Social media: 2
 WhatsApp(bellen): 25
 FaceTime: 4
 Snapchat: 3
 Instagram: 9
 Facebook: 6
 SMS
 Teams: 5
 Zoom: 2
 Skype: 2
 Bellen: 3

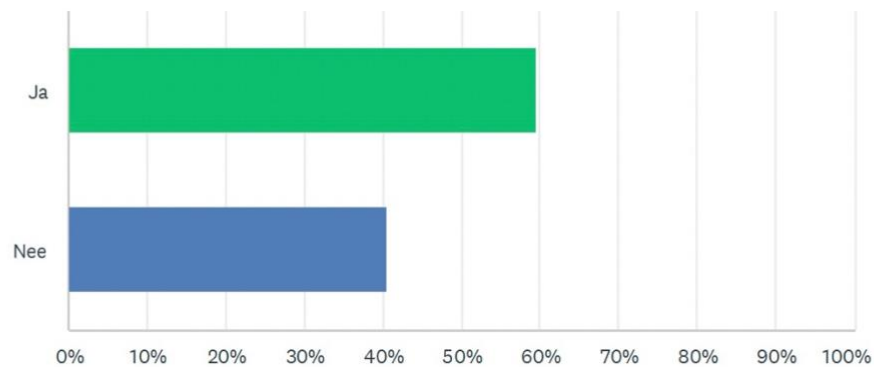
“Voor het contact met vrienden & familie gebruik ik het meeste Whatsapp. De mail gebruik ik vooral voor contacten met overheidsinstanties of zorginstanties. Afhankelijk van de vraag kies ik er bij een zorginstantie of overheidsinstantie ook nog weleens voor om deze te bellen.”

Internet: 3
 Google meet
 Mailen: 9
 Mailen m.b.v. spraakcomputer
 Agenda (mobiel) voor afspraken: 2

Datingsapps: 2
 Game-apps (samen gamen en chatten)

Arriva-app (vervoer)
 OV-app: 2
 9292-app

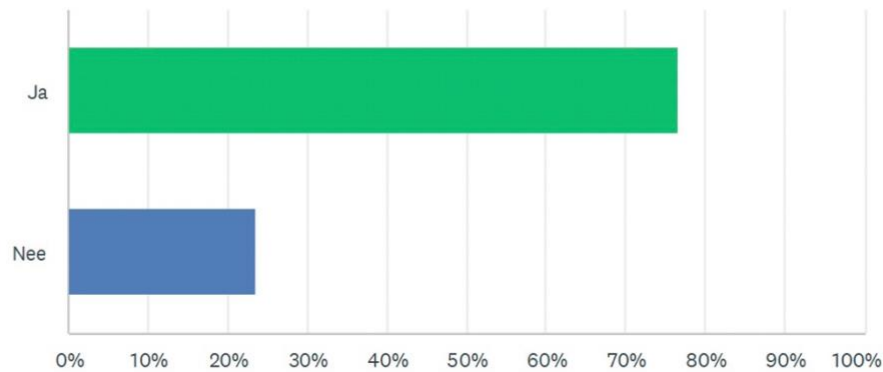
11. Heeft sociale media jou geholpen om meer zelfstandig in contact te zijn met andere mensen?

ANTWOORDKEUZEN	REACTIES	
Ja	59.57%	28
Nee	40.43%	19
TOTAAL		47

- Via sociale media kan je op een prettige manier in contact komen en zijn met anderen.
- WhatsApp is een fijne manier om contact te houden met vrienden en familie.
- Ik heb vrienden gemaakt en behouden via Instagram, Snapchat, TikTok.
- Online contact is soms makkelijker en voelt veiliger dan face to face.
- Discord, ik kan zelf contact houden met mijn vrienden doordat ik kan appen, foto's sturen, links sturen & appen wanneer ik dat wil.
- Het helpt om met meer mensen contact te hebben.
- Je hebt makkelijker vrienden met dezelfde hobby's.
- Vroeger had ik veel minder contact met mensen dan nu. Ik bel, app mensen nu veel sneller.
- Ja, met mijn beste vriendin heb ik vaker contact, die woont niet naast de deur.
- Ik heb nu een vriend door Uniek dating.

12. Gebruik jij technologische hulpmiddelen om dingen te regelen in het dagelijks leven? (Bijvoorbeeld je geldzaken regelen via internet of een app? Of om je ondersteuningsplan in te zien? Of om afspraken te maken met de huisarts, de kapper of de gemeente?)

ANTWOORDKEUZEN	REACTIES	
Ja	76.60%	36
Nee	23.40%	11
TOTAAL		47

- Huisarts, arts, tandarts: 2
- Ondersteuningsplan-app: 3
- Mijn Eigen plan: 2
- Cliënten-app
- Carenczorgt: 2
- MedGemak: 2
- Zilveren kruis
- DigiD (voor inloggen bij instanties): 3
- Bankzaken/bankierenapp: 23
- Belastingdienst-app

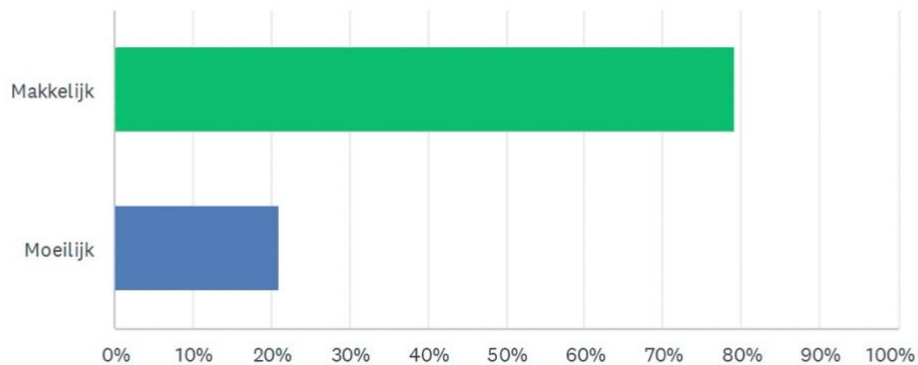
- Supermarkten-apps
- Kapper: 2
- Begeleiders
- Agenda voor afspraken: 5

- Taxi
- Regio rijden
- OV-app
- Tickets voor treinreis, festival of concert (apps)

13. Hoe heeft een technologisch hulpmiddel jou geholpen om meer zelfstandig dingen te regelen?

- Ik kan dan alles zelf regelen.
- Een iPhone heeft mijn leven verrijkt en via deze manier kan ik zelf dingen doen. Ook een laptop heeft mijn leven verrijkt en helpt mij.
- Via de bankierenapp kan ik makkelijker zelf mijn bankzaken regelen: 4.
- Vooral de bank app. Ik kan nu zelf mijn weekgeld regelen.
- Ik kan nu zelf zien wat er binnenkomt en waar ik mijn geld aan uitgeef.
- Ik kan zelf rekeningen betalen en boodschappen doen.
- In 'mijn omgeving' kan ik zelf meekijken en meeschrijven als ik het niet mee eens ben. Dat deed ik bv 2 jaar geleden nog niet.
- Met mijn mobiel kan ik de routeplanner gebruiken. Hierdoor kan ik altijd vinden waar ik heen moet.
- Ik kan ik zelfstandig vervoer aanvragen
- Mijn 3 wieler met trap ondersteuning, zonder fiets kom ik letterlijk nergens.
- Makkelijk om zelf dingen op te zoeken op Google.
- Mijn telefoon daar kan ik alles mee.
- Bij Mo website voor mensen met verstandelijke beperking kan je makkelijk dingen zoeken.
- Dat je het niet meer met pen hoeft te schrijven.
- Digitaal is het beter te volgen en je kan alles vanuit je eigen huis doen.
- De pc heeft dingen makkelijker gemaakt, omdat veel tegenwoordig via internet gaat.
- Je kunt meer zelf regelen via je betaal app: online dingen kopen bv. Als ik reizen wil, betaal ik online voor een ticket. Op OV -kaart boek ik extra geld via automaat in plaats van bij een service balie.
- Ik vind het zelf heel handig dat veel online geregeld kan worden omdat je dan je huis niet meer uit hoeft. Omdat je je huis niet meer uit hoeft kun je zaken vaak ook snel afhandelen.
- Door mobiel bellen met begeleiders van mijn woongroep, kan ik mijn afspraken nakomen.
- Whatsapp heeft me geleerd om te appen als ik hulp nodig heb!
- Ze maken het mij makkelijk en overzichtelijk.
- Google agenda helpt met je te herinneren aan afspraken.
- Ik heb lichtspasme en daarom gebruik ik technologie echt met alles.

14. Vind jij het makkelijk of moeilijk om technologische hulpmiddelen te gebruiken?

ANTWOORDKEUZEN	REACTIES	
Makkelijk	79.17%	38
Moeilijk	20.83%	10
TOTAAL		48

Het is soms moeilijk dat de technologie vroeger in de maatschappij beter was dan nu. Want nu als iets kapot is, bijvoorbeeld laptop, mobiel of elektrische rolstoel dan kost dat heel veel moeite om dat te repareren of een goede app voor te vinden.

Het activeren van een bankpas is onduidelijk.

Ik vind het moeilijk om mijn rolstoel altijd te begrijpen omdat het altijd heel ingewikkeld is.

Bij computerprogramma's die ik voor het eerst gebruik, vind ik het lastig om er routine in te vinden. Maar dat gaat na wat weken verbeteren.

Technologie wordt steeds gebruikersvriendelijker, behalve bij wachtwoordbeheer.

Sommige apps of websites zijn veel te onduidelijk.

15. Wat heb jij gedaan om een technologisch hulpmiddel te kunnen begrijpen?

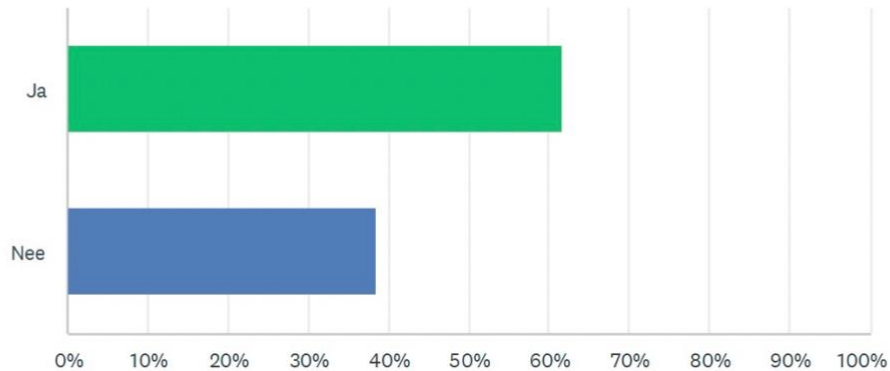
Uitleg van coach of andere mensen: 5
Geleerd op school: 3
Vragen om hulp: 8
Handleiding lezen: 4
YouTube filmpjes kijken (internet): 8
Uitproberen/oefenen: 12
Samen met iemand er naar kijken
Het gaat vanzelf/omdat ik interesse er in heb: 5

16. Hoe voelt het als je de hulpmiddelen die je nodig hebt niet meteen begrijpt?

Klein
Onbelangrijk
Bereid om op te geven
Boos: 5
Teleurgesteld
Frustrerend: 6
Frustrerend omdat ik het vaak meteen wil kunnen gebruiken.
Vervelend: 6
Geïrriteerd: 2
Lastig: 2
Niet fijn: 3
Balen
Stom
Gestrest en onzeker

- Ik raak in de stress geef het aan iemand anders die mij helpt.
- Vervelend als je niet zelf verder kan, het kan je onzeker maken en je krijgt minder vertrouwen in de apps.
- Soms ook interessant en leuk om zelf uit te vinden hoe het dan werkt: 4.
- Ik vind het best lastig, misschien omdat we vroeger niet zulke technologie hadden.
- Ik voel daar niets bij/geen idee: 3

17. Zijn technologische hulpmiddelen betaalbaar voor jou?

ANTWOORDKEUZEN	REACTIES	
Ja	61.70%	29
Nee	38.30%	18
TOTAAL		47

Mijn ouders betalen alles

De bewindvoerder regelt dit. Het meeste wordt vergoed door de zorgverzekeraar.

Die robot stofzuiger had ik niet zelf kunnen kopen Dat heeft de gemeente aan geboden voor proef.

Ik kijk altijd goed naar het prijskaartje als ik iets koop

Ik moet er wel voor sparen

Ik kan niet meteen een iPhone halen maar iets van een klein bedrag kan wel

Ik kan niet een eigen elektrische rolstoel betalen en andere hulpmiddelen die ik nodig heb door mijn beperking en ik sta onder bewind.

Ik heb geen geld voor een nieuwe laptop, die is al 10 jaar of zo. Op school hebben we computers.

Ik zit in de uitkering en met de boodschappen die duurder worden is er niet echt ruimte voor kleren halen of technologie.

Te duur: 5.

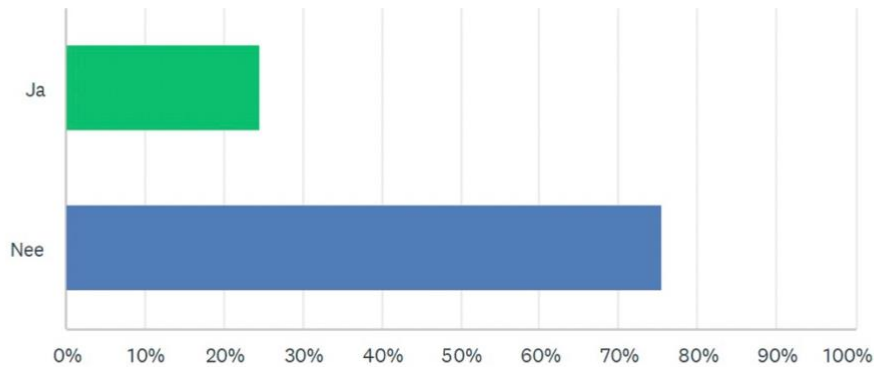
Ik kan het prima betalen

Soms is een hulpmiddel wel mogelijk, hangt ervan af wat het is,

De meeste zijn gelukkig gewoon betaalbaar omdat ik redelijk goed kan rondkomen.

Ik heb allemaal gratis apps: 3

18. Worden jouw technologische hulpmiddelen vergoed?

ANTWOORDKEUZEN	REACTIES	
Ja	24.44%	11
Nee	75.56%	34
TOTAAL		45

Als je kunt aantonen dat je echt niet zonder kan.

Het ligt er aan wat.

In de praktijk worden de meeste technologische hulpmiddelen niet vergoed!

Op school wel maar thuis niet.

- Mijn fiets gelukkig wel
- Mobiel en laptop wel
- Mijn joystick wel
- Robot stofzuiger wel
- De deuropener wordt door de gemeente vergoed
- Brailleleesregel

Door de zorgverzekeraar.

Onlangs kreeg ik nieuwe gehoorapparaten en die worden vergoed door zorgverzekeraar De Friesland.

Ik heb een tillift die ik gebruik bij persoonlijke verzorging. Deze wordt vanuit de wet maatschappelijke ondersteuning (WMO) vergoed.

19. Hoe weet jij dat er technologische hulpmiddelen zijn?

(NB: dit is een te moeilijk vraag...)

Door te leven en het nieuws te kijken: 6

Door te leren en te praten met mensen: 10

Ik ben geboren in de technologie.

Via de ergotherapeut.

Op internet zoeken: 11

Dat hoor je voorbijkomen in de wereld: 3

Meestal als ik het nodig heb, kom ik er achter dat er de juiste middelen zijn. Ik hoorde steeds slechter, en toen zocht ik naar hulpmiddelen daarvoor. Toen kwam ik uit bij een gehoorspecialist.

20. Over welke technologisch hulpmiddel ben jij heel enthousiast?

- Telefoon: 9
- Whatsapp: 4
- Laptop: 3
- Google Home: 3
- TV: 2
- Digi contact (beeldbellen): 2

- Netflix
- Sociale media
- Elektrische fiets
- Elektrische rolstoel
- Google Nest Speaker
- Google Chrome
- Google Voice Assistent
- Philips Hue Lampen
- Discord
- Oplaadbare gehoorapparaten
- NS Reisplanner
- Betaalapp bank
- Phi Robot
- Somnox
- Robot stofzuiger
- Smartwatch
- Digi bord
- Audiodescriptie
- Infinity spraakcomputer
- AI

“Elk technologisch middel wat er voor kan zorgen dat iemand beter in het leven kan staan en meer vrijheid kan ervaren. Mits deze technologie niet een achterliggend nadeel heeft of er voor zorgt dat we van het menselijke af gaan.”

